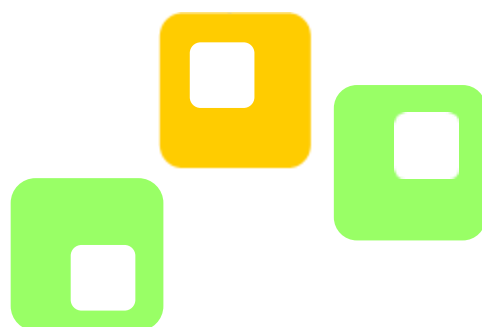

EKO

LIST

OŠ Cerkvenjak - Vitomarci
2014/2015

SKUPAJ ZMOREMO VEČ

Tako kot že veliko prejšnjih let smo tudi letos naše aktivnosti v šolah in vrtcih usmerjali v to, da bo naša prihodnost lepša in ljudem prijaznejša. Odločili smo se, da otrokom čimbolj nazorno predstavimo in približamo probleme s katerimi se v času tretjega tisočletja vedno pogosteje srečujemo; od neposrednih vplivov do nepremišljenih posegov v naravne danosti.

Seveda smo vse zastavljene cilje uresničevali smelo in premišljeno. Iskali smo nove in boljše poti zato, da bi naša prihodnost postala boljša in kvalitetnejša. Res je, da je samo od nas odvisno, kaj, kako in na kakšen način bomo ohranili naš planet čist in lep. Naša Slovenija je na tem koščku zemeljske oble še pravi neokrnjen raj za zdravo življenje. Ravno zato ne obstaja veliko domnev o tem, da je mogoče pri nas še zdravo živeti, vendar le ob pogojih, ki jih bomo morali sami nenehno zagotavljati.

Temeljni namen projekta Ekošola kot način življenja ni le ozaveščanje mladih, ampak prenos in utemeljevanje znanja o okolju, predvsem vzgoje o okolju. Ta mora postati naš vsakodnevni življenjski sopotnik. V sleherno šolo ali vrtec takšni pristopi prinašajo sveženj novih zamisli in pobud kako dodatno obogatiti pouk in druge šolske dejavnosti v šolah in dejavnosti v vrtcih. Mladim tako pomagamo graditi čustveni in strokovni odnos do zmogljivosti slehernega okolja. Sam projekt Ekošole kot načina življenja pa je namenjen povezovanju ciljev okoljske vzgoje in posameznih dejavnosti med šolami v Sloveniji in ostalimi državami Evrope.

Takšnega življenjskega sloga moramo naučiti tudi naše otroke. To je seveda nov izziv tudi za nas, ki otroke učimo. Naše otroke bomo morali naučiti živeti z naravo. Prosti čas otrok zato izkoriščajmo v naravi. Seveda ni boljšega od učenja na prostem; od spoznavanja naravnih biotopov, do sonaravno pridelanega sadja, zelenjave in verjetno se marsičesa. Naše, dokaj tradicionalno okolje, še vedno prepletata prvobitnost in bogata preteklost. Ohranimo torej to, kar imamo.

Zgleden primer sta naši Klopotčeva in Andraževa učna in sprehajalna pot in naše dokaj neokrnjeno okolje. Oboji nam postajajo učilnica in zakladnica novih znanj in izkušenj. Naše okolje je tako še vedno najbogatejša in najpopolnejša učilnica. Seveda pa bo to postalo še plemenitejše, ko ga bomo preizkušali v vsakodnevnem življenju.

In na koncu lahko dodamo še samo to – samo skupaj zmoremo še več.

Ob dnevu Zemlje,
22. aprila 2015

mag. Mirko Žmavc, spec., prof.
ravnatelj

Rene Zorman, 5. a

EKO UDEJSTVOVANJE NAŠE ŠOLE

Bodi eko, ne onesnažuj narave, ravnaj v korist prihodnjih rodov. Takšna in drugačna gesla in sporočila nam sledijo na vsakem koraku. Pa vendar, jih upoštevamo? Se sploh ozremo na škodo, ki jo povzročamo in na njene posledice za naravo? Velikokrat na žalost ne. Zato tudi ne spremenimo svojih dejanj in obnašanja. Redkokdaj pomislimo na prihodnje rodove in njihovo življenje, ki bo še veliko slabše, če ne bomo spremenili našega življenja. Pa ne samo prihodnje generacije, tudi naša narava trpi.

Na naši šoli pa ravnamo drugače. Imamo dober vzgled- naše učitelje. Ker smo eko šola, je to naša naloga in dolžnost, ki jo tudi izpolnjujemo. Ne samo, da skrbimo za čistost narave s skrbnim ločevanjem odpadkov in odmetavanjem le-teh na prava mesta, na naši šoli smo se lotili tudi številnih drugih projektov, s katerimi skrbimo za čistost okolja in opozarjamo tudi druge ljudi k solidarnosti do narave. Eden takih projektov je uporaba steklenic za večkratno uporabo in uporaba lončkov pri malici in kosilu namesto plastičnih kozarcev. S tem dosegamo, da se v koših znajde manj odpadne embalaže, s čimer storimo dobro delo za naravo.

Prav tako je pri nas zelo razširjeno zbiranje starih in odpadnih stvari. Skozi vse leto zbiramo stare kartuše in baterije, ki jih učenci redno prinašajo. Prav tako smo velikokrat zbirali star papir, ki so ga nato odpeljali v predelavo in ga lahko tudi v šoli ponovno uporabljamo. Iz drugega odpadnega materiala pa za letošnje šolske razstave in za novoletni bazar izdelujemo učenci nižje, pa tudi višje stopnje, številne, za aktualne dogodke, primerne izdelke.

Zelo dejavni pa smo tudi izven šolskih klopi, v šolski okolici. Zanj vestno skrbimo in jo tudi vsake toliko časa očistimo. Takšen dan je potekal tudi v soboto, 11. 4. 2015. Očistili smo torej okolico naše šole, posadili potomko najstarejše vinske trte na svetu, ki smo jo dobili v dar od Vinogradniškega društva Cerkvenjak in uredili gredice na različnih lokacijah okrog šole. Seveda pa naši šoli ne manjka niti šolska vrtilnica - šolski zeliščni vrt, kjer rastejo osnovna zelišča.

V celotnem šolskem letu pa se zvrsti še kar nekaj dogodkov, povezanih s solidarnostjo, zdravo prehrano in gibanjem. Letos smo prvič organizirali akcijo izmenjave oblačil. Vsak učenec je prinesel v šolo nekaj svojih premajhnih oblačil, kjer jih je lahko na "tržnici oblačil" zamenjal z drugimi. Tako smo okrepili medgeneracijsko solidarnost in tudi privarčevali.

Tudi na zdravo hrano nismo pozabili. Letos je prav tako, kot že nekaj let poprej, potekal Slovenski tradicionalni zajtrk, kjer smo spet lahko okušali dobrine okoliških proizvajalcev, med drugim domač med, kruh in domače mleko. Skozi celo leto pa za svoje zdravje in vitamine skrbimo z vsakodnevno shemo šolskega sadja.

Tudi na gibanje, osnovo našega zdravja, ne pozabimo. Učitelji nas spodbujajo k rednemu gibanju, v maju vsako leto pa poteka tudi akcija Veter v laseh, kjer šolski dan namenimo gibanju.

Verjamem, da se bo naša šola še naprej tako vestno in pridno udeleževala na različnih eko področjih ter v prihodnje izpeljala še več projektov, povezanih z naravo, gibanjem in dobrim počutjem. Narava nam bo hvaležna.

Patricija Peklar, 9. a

DEJAVNOSTI UČENCEV 1. B RAZREDA V PROJEKTU EKOŠOLA

V 1. razredu smo se veliko pogovarjali o zdravem načinu življenja. Učenci so spoznali, kaj lahko sami naredijo za ohranjanje svojega zdravja in zdravja drugih. Seznanili so se s pomenom raznovrstne hrane. Zvedeli so, da preveč sladkarij in gaziranih pijač škodi njihovemu telesu in razvoju. Zato bi naj sladkarije uživali le občasno in v manjših količinah, veliko pa sadja in zelenjave.

Pripravili so sadno solato.

Spoznali so, da je predpogoj za zdravo življenje tudi zdravo okolje in da je pogost onesnaževalec okolja človek. Na učnem sprehodu so si ogledali odvržene odpadke ob cesti ter ubesedili svoja občutja ob pogledu nanje. Povedali so, kako lahko sami prispevajo k varovanju narave in urejenosti okolja. Pri šoli so si ogledali zabojnike za ločeno shranjevanje odpadkov ter se udeležili čistilne akcije v okolici šole.

Odpadna embalaža, kot so plastenke, steklenice, tetrapaki, konzerve, po navadi konča v zabojnikih za zbiranje odpadkov, uporabimo pa jo lahko tudi za izdelovanje novega predmeta ali okrasja. Učenci 1. b razreda so izdelali nekaj takšnih predmetov.

Hišica počutja iz škatel za čevlje

Izdelovanje pustnih mask

Vaze iz tetrapaka

Rožice iz tulcev

Maske so narejene

Razredničarka: Marija Kumer

EKO DEJAVNOSTI V 2. B RAZREDU

V okviru EKO šole so učenci izpeljali različne dejavnosti, katerih cilj je razmišljanje o tem, kaj lahko sami naredimo za ohranitev narave, za svoje zdravje in dobro počutje.

Spoznavali smo pomen zdrave prehrane, rednih obrokov in kako pomembno je vsakodnevno uživanje sadja in zelenjave. V ta namen smo skupaj naredili sadno solato in namaz iz skute in sadja.

Odlična sadna solata.

Mmm, ... kako dobro.

S svojim ravnanjem lahko veliko prispevamo k ohranitvi narave. Velik korak je že odlaganje odpadkov v koše, ločevanje le teh ter skrb za urejenost bivalnega prostora in okolice. Učenci so sodelovali pri čiščenju šolske okolice, ločevali odpadke in se navajali na varčevanje z elektriko in vodo.

Velik pomen smo pripisali zbiralnim akcijam: papir, zamaški, tetrapaki, baterije. Najuspešnejši smo bili pri zbiranju tetrapakov.

Tetrapake znamo pravilno zložiti.

Spoznali smo, da lahko navedene odpadke koristno uporabimo, predelamo. Iz odpadne embalaže – tetrapaka smo izdelali uporaben predmet.

Ponosni smo na svoje izdelke.

Sodelovali smo tudi pri vseh ostalih aktivnostih, kot so: Šolska vrtilnica, Slovenski tradicionalni zajtrk, EKO bralna značka.

Preko navedenih dejavnosti so učenci spoznavali, da lahko sami s svojim ravnanjem veliko prispevajo k zdravemu življenju in ohranitvi narave.

Mentorica: Jožica Zorko

EKO DEJAVNOSTI V 3. B RAZREDU

V začetku šolskega leta smo se vsi skupaj seznanili z nadaljevanjem projekta Ekošola kot način življenja. V tem šolskem letu je bila vodilna tema odpadki v povezavi z energijo in vodo. Izvedli smo tudi tri projekte: zdravje in dobro počutje – tradicionalni slovenski zajtrk, ohranjanje našega sveta – eko bralna značka in skrb za okolico šole – šolski zeliščni vrt. Izvedli smo ozaveščevalno akcijo čiščenje okolice šole ter ločeno in pravilno zbiranje odpadkov. Zbirali smo tudi zamaške, tetrapake in sodelovali na likovnem natečaju – Prednovoletni čas in zimski motivi.

Veliko smo razmišljali in se pogovarjali na kakšne vse načine onesnažujemo okolje in kaj bi lahko storili, da zmanjšamo onesnaževanje. V ta namen smo ločeno zbirali odpadke v učilnici in v jedilnici, zbirali star papir, plastične zamaške, čistili okolico šole in izdelovali različne izdelke iz odpadne embalaže. Velik poudarek smo dali tudi na varčevanju z vodo in elektriko.

Eko božične voščilnice in vrečke.

Tako bi izgledale naše sobe.

Izdelava raket in marionet.

Naučili smo se, kako odgovorno ravnamo s KEMS (kartonsko embalažo za mleka in sokove) – zlaganje, zbiranje, odlaganje, recikliranje.

Bili smo pridni in zbrali kar velik kup starega papirja.

Počistili smo okolico šole in pravilno sortirali odpadke.

Skrbeli smo tudi za naše zdravje. Imeli smo zdrav slovenski zajtrk, pripravljali smo si sadne solate, zeliščne namaze, redno skrbeli za naše zobe in z različnim gibanjem skrbeli za naše telo.

Naš zdrav zajtrk.

Mmm, kako je dobra sadna solata.

Tudi zeliščni namaz je okusen.

Tako skrbimo za naše zobe.

Tudi gibanje na svežem zraku je zdravo.

Vsi učenci so tudi usvojili EKO bralno značko.

Na šoli bomo na zaključni prireditvi EKO projekta, 24. aprila, predstavili naše delo in izdelke.

Mentorica: Suzana Klasič

EKO DEJAVNOSTI V 4. B

Osrednja tema letošnjega EKO projekta so bili odpadki. Poraba naravnih surovin na Zemlji je zelo velika, zato odpadke ločujemo na take, ki jih lahko ponovno uporabimo, in take, ki jih ne moremo. Poudarili smo pomen recikliranja. Z recikliranjem odpadkov ponovno izdelamo uporabe predmete. Iz odpadnega papirja izdelujemo recikliran papir. Kovine stalimo in jih ponovno oblikujemo. Nekatere umetne mase zdrobimo in jih ponovno uporabimo kot surovino za nove izdelke. Recikliramo tudi steklo. Biološke odpadke kompostiramo in izdelamo gnojilo.

Pridno smo zbirali in prinašali v šolo stari papir, tetrapake, baterije in plastične zamaške.

Jeseni in spomladi smo čistili okolico naše šole. V učilnici smo se navajali na ločeno zbiranje odpadkov ter se pogovarjali kaj sodi med posamezne vrste odpadkov in kaj ne.

Na učnem sprehodu smo opazili, da nekateri še vedno odvržejo različne odpadke v bližnji gozd ali jamo. S tem naravi zelo škodujejo.

Nevarne odpadke, kot so električne in elektronske naprave, ostanke zdravil in baterije, zbiramo ločeno.

Na učnem sprehodu smo nabrali ...

Sortiramo odpadke.

Zapisali smo učenci 4. b razreda:

Žiga Krepša: Z recikliranjem ohranjamo in manj onesnažujemo naravo. Za naravo moramo skrbeti vsi. Recikliramo lahko papir, steklo, kovino in plastiko. Ne moremo pa reciklirati nevarnih odpadkov.

Ana Marija Roškar: Na ekološkem otoku ločeno zbiramo odpadke. Nato jih recikliramo, da ponovno dobimo uporabne predmete. S tem ohranjamo okolje čisto in zdravo.

Nick Gavez: Recikliramo, varujemo, pobiramo ... Varujemo naravo, ker je ustvarila rože na travniku. Zelo sem vesel zate, mati narava!

Melani Matjašič: Za zdravo življenje je potrebno imeti čisto okolico. Zanja moramo skrbeti vsi. Zato moramo združiti svoje moči, da bomo imeli lepo prihodnost vsi.

Iz odpadne oziroma reciklirane embalaže in naravnih materialov smo izdelovali pustne maske, rože za mamo, novoletne voščilnice in druge izdelke.

Naše živali iz papirnatih vrečk

Rožice iz odpadnih in naravnih materialov

V okviru EKO projekta in v sodelovanju s čebelarji smo imeli v petek, 21. novembra 2014 tudi tradicionalni slovenski zajtrk. Učencem smo ponudili domači kruh z medom in maslom. Pili smo mleko in za konec pojedli jabolko.

Vsa hrana je bila iz naših domačih krajev. Pogovarjali smo se o zdravem načinu življenja in pripravili dva zdrava in okusna namaza.

Poskusimo namaz!

Jedi za tradicionalni slovenski zajtrk

Sodelovali smo tudi v likovnem natečaju. Likovno smo ustvarjali na temo Prednovoletni čas in zimski motivi. Navajali smo se na varčevanje z energijo. Vsi učenci so usvojili EKO bralno značko.

Naše delo in izdelke bomo predstavili na zaključni prireditvi EKO projekta, ki bo 24. aprila 2015 na naši šoli.

Mentorica: Milena Zagoršek

EKO PROJEKT V 5. IN 6. B

V letošnjem šolskem letu je bila vodilna tema Odpadki. V našem razredu smo se skozi vse leto trudili ločevati odpadke. Opozarjali smo se med seboj pa tudi v domačem okolju.

Na prvem naravoslovnem dnevu, ko je bil slovenski tradicionalni zajtrk, smo izdelovali plakate o pomenu zajtrka, izdelali smo anketo o zajtrkovanju v razredu. Pobrskali smo o zajtrku po svetu in naredili plakat, poiskali smo tudi pregovore in misli o zajtrku.

Nato smo pripravili jabolčno čežano in skutne namaze.

Lupljenje jabolk

Tlačenje jabolk za čežano

Sodelovali smo v projektu Eko paket, kjer smo zbirali tetrapake. Tukaj smo bili kar pridni in dokaj uspešni. Na šoli smo naredili tekmovanje med razredi in upamo, da nam bo uspelo zmagati.

Sodelovali smo tudi v projektu Eko branje za eko življenje.

V okviru drugega naravoslovnega dne smo izdelovali koše za ločeno zbiranje odpadkov, naredili smo plakate kaj sodi v kateri zabojnik. Spoznali smo pomen recikliranja in ponovne uporabe. Učenci 6. razreda so pri tehniki tudi izdelovali recikliran papir.

Petošolci in šestošolci smo poskrbeli za urejenost cvetličnih, zeliščnih in okrasnih gredic v okolici šole. Gredice smo prekopal, posejali rože, nekaj zelenjave in posadili nekaj začimb.

Občina Sv. Andraž nam je podarila mlado lipo, katero smo posadili v bližini šole.

Naravoslovni dan

V soboto, 11. 4. 2015, smo imeli naravoslovni dan. Zjutraj, ko smo se učenci 5. in 6. razreda zbrali v učilnici, smo prebrali zgodbico. Iz nje smo se naučili, da je ločevanje odpadkov zelo pomembno. Nato smo delali plakate o ločenem zbiranju odpadkov, nekatere skupine pa so delale koše.

Potem smo šli ven, kjer smo okopavali gredice. Med delom smo imeli malico. Ta je bila dobra, saj smo imeli hrenovke in čaj. Hitro smo pomalicali, saj so nas čakale še Adrianine sladkarije. Po sladkanju smo spet šli na gredice. Ko smo okopali dve okrasni gredici, sta nas čakali še ena okrasna in cvetlično-zeliščna. Razdelili smo se v dve skupini. Po končanem delu na zeliščnem vrtu so nekateri šli pobirati smeti, drugi pa smo dokončali delo na okrasnih gredicah. Ko so se tisti, ki so čistili, vrnili v šolo, smo šli na kosilo.

Ta dan mi je bil zelo zanimiv.

Mojca Šilak, 5. b

V soboto, 11. 4. 2015, smo imeli naravoslovni dan. Zjutraj, ko je naša učiteljica prišla v razred, nas je pozdravila in nam prebrala zgodbico na temo ločevanja odpadkov. Po poslušanju smo se razdelili v skupine. Tri skupine so izdelovale plakate, tri pa koše za ločeno zbiranje smeti v našem razredu. Potem smo šli na malico. Po malici pa na šolsko dvorišče, kjer smo prekopal okrasne gredice. Nato

smo šli še do naše cvetlične in zeliščne gredice. Tam smo sejali cvetlice in zelenjavo, posadili smo tudi nekaj zelišč. Na koncu smo šli pobirat smeti do cerkve. Sledilo je kosilo in odhod domov. Nekateri smo šli peš, druge pa je varno odpeljal avtobus.

Tanja Gavez, 6. b

Urejanje cvetlične in zeliščne gredice

Okrasna gredica pri vhodu v šolo

Gredice so prekopane

Izdelava koša za papir

Poskrbeli bomo za čisto pot v šolo

EKO BRANJE ZA EKO ŽIVLJENJE

Mentorica : Marjana Gomzi

To šolsko leto sem bila mentorica projekta Eko branje za eko življenje na POŠ Vitomarci. Cilji, ki smo si jih zastavili na začetku leta, so realizirani. Učenci so se preko zgodb seznanjali z ekološko problematiko. Preko zgodb so se seznanili tudi s pravilnim ločevanjem odpadkov in pomenom recikliranja.

V projektu so sodelovali učenci od 1. - 5. razreda. V 6. razredu bi morali brati sami, a se niso odločili. Eko BZ so usvojili vsi učenci od 1.- 5. razreda, saj sem brala knjige jaz in smo se o knjigah pogovorili in poustvarjali.

Učenci nižjih razredov so ilustrirali dane zgodbe. Izdelali so metuljčke in rožice. O zgodbicah so se pogovorili med seboj ali so jih obnovili knjižničarki. V tretjem razredu si je vsak učenec naredil svoj indijanski znak. Učenci so pisali tudi nadaljevanje ali predzgodbo.

Mali indijanček Padajoči sneg

Padajoči sneg je pogosto napel lok. Nikoli ni ničesar ujel. Preden je njegova puščica poletela, so se že vsi zajci razbežali. Dedek mu je vedno govoril: »Indijanec mora biti hiter kakor blisk!«

Nejc Vršič, 3. b

Padajoči sneg se je nekega dne odpravil igrat s prijatelji. Prijatelji ga niso pustili k igri, ker ni imel konja. Padajoči sneg je bil osamljen. Rad bi imel konja, nekega dne ga je končno srečal. Ko ga je zagledal, je glasno zavpil: »Konj!« Padajoči sneg mu je dajal hrano in vodo. Tako se je zgodba srečno končala za konja in indijančka.

Filip Gomzi, 3. b

Vesela in žalostna voda

Ko je Vlado gledal skozi okno, je zagledal Savo. Bil je žalosten, ker je bila umazana. Začel je razmišljati, kako bi jo očistil. Ko sta se z babico vrnila domov, je vzel vrečo. Babico je prosil, da sta šla k potoku. Babica se je strinjala. Vlado je hitro začel pobirati odpadke. Babica je bila nanj zelo ponosna, Vlado pa tudi.

Nika Ilešič, 4. b

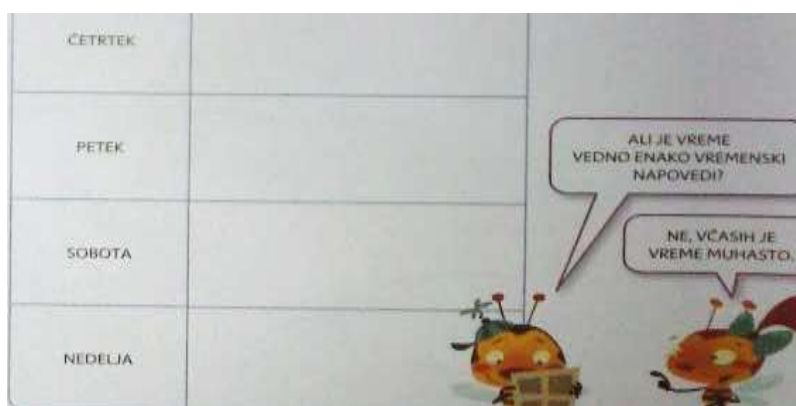
Ko se je Vlado peljal z vlakom, je skozi okno videl žalostno Savo. Razmišljal je, kaj naj naredi, da bo reka tako vesela kot potoček pri babici. Najraje bi reko očisti kar sam. Babica mu je rekla, da bi moral prositi delavce, naj nadenejo čistilne filtre. Vlado se je s tem strinjal. Poklical je delavce, ti so namestili filtre, še prej pa so očistili reko.

Vanessa Repič, 4. b

SONCE SIJE, DEŽEK GRE ...

IZDELAVA VREMENSKEGA KOLEDARJA

April je mesec muhastega vremena. Prvošolci smo se pri spoznavanju okolja seznanili z vremenskimi pojavi ter dogovorjenimi znaki zanje. S pomočjo preglednice smo spremljali vremensko napoved za obdobje enega tedna. Svoje ugotovitve smo sproti beležili in tako ugotavljali, da vreme ni stalno – zjutraj sije sonce, v času malice se pooblači, ko odhajamo domov, pa nas pozdravijo prve dežne kaplje (in ne nujno v tem zaporedju!). V okviru naravoslovnih vsebin smo tematiko muhastega vremena poglobili in na naravoslovnem dnevu izdelali vremenski koledar.

Ločujemo, izdelujemo ...

IZDELKI IZ ODPADNE EMBALAŽE

V okviru Ekošole smo skozi celo šolsko leto veliko pozornosti namenili skrbi za čisto okolje. Na igrišču, ob njem in na šolski zelenici smo vestno pobirali najrazličnejšo odpadno embalažo ter jo pridno odlagali na ustrezno mesto. Hitro smo ugotovili, da se iz odpadne embalaže in koščkov barvnega papirja da izdelati marsikaj. Sproti so nastajali zanimivi in uporabni izdelki.

Učiteljci: Viktorija Caf in Anica Borko

Julija Toš, 1. a

NARAVOSLOVNE VSEBINE V 2. A

ZDRAVO ŽIVIM

Spal sem 14 ur. Jedel sem rdečo peso, solato in fižol. Spil sem dosti vode.

Benjamin Žerdin, 2. a

ZDRAVO ŽIVIM

Zdravo živim tako, da ne odlagam smeti v naravo. Skrbim tudi tako, da se vsak dan gibam na svežem zraku. Za svojo življenje skrbim, da zdravo jem.

Melani Hauzer, 2. a

ŽIVIM ZDRAVO

Zdravo je jabolko. Zdrava je voda. Zdravo je gibanje na svežem zraku. Redno umivanje. Vedno jem korenje. Redno si umivam zobe. Spim v čisti sobi. Počistim za seboj.

Tadej Kmetič, 2. a

SKRB ZA ZDRAVO PREHRANO

Za svojo prehrano skrbim tako, da imam dnevno pet obrokov. Jem veliko sadja. Enkrat na teden imamo za kosilo ribe. Pijem vodo. Pri svoji prehrani pazim, da ne pojem preveč sladkarij.

Žiga Borko, 2. a

ZDRAVA PREHRANA

Pri nas doma skrbimo, da jemo zdravo hrano. Na vrtu sadimo različno zelenjavo: paradižnik, solato, korenček, fižol, čebulo, redkvico, krompir. Jemo tudi veliko svežega sadja: hruške, jabolka, jagode, maline, slive, češnje, višnje in grozdje. Kupujemo domače in sveže meso in mleko od kmetov.

Nickolas Klajnošek, 2. a

ZDRAVO ŽIVIM

V soboto za zajtrk včasih pijem domače mleko. V šoli pobiram smeti s prijateljicami. Najraje jem sadje in zelenjavo. Redno hodim k zobozdravniku. Ne jem preveč sladkarij. Najraje se igram zunaj na svežem zraku. Obiskujem gimnastiko in mažoretke. Pred kosil ne jem sladkarij. Vsak dan si umijem zobe. Rada dolgo spim. Rada drsam.

Alisa Peklar, 2. a

TEHNIŠKI DAN

Ko je bil tehnični dan, smo naredili kokoške. Kokoške so bile bele. Tehnični dan je bil zanimiv. Izdelovali smo piščančke. Čas je ob delu zelo hitro minil.

Tomaž Breznik, 2. a

UTRINKI Z NARAVOSLOVNEGA DNE UČENCEV 4. A RAZREDA

Sprehodili smo se po Klopotčevi učni in sprehajalni poti učni poti, jo očistili, opazovali prebujanje narave in spoznavali vodne vire.

V gozdu smo si natančneje ogledali podlesno vetrnico, pljučnik in gozdna drevesa.

Vodni viri v domačem kraju

Dalj časa smo se ustavili ob ribnikih. Ugotavljali smo lastnosti vode – izmerili temperaturo vode in njeno čistost. Voda v tej vodnih virih ni pitna. Najbolj onesnažen je bil potok. V učilnici smo opravili še poskus, pri katerem smo odstranjevali naftni madež.

Ribnik

Potok

Luba vodica

Vodnjaka

V domačem kraju ne skrbimo dovolj za vodne vire. Ugotovili smo, da so najbolj urejeni ribniki, najmanj pa mlake, potoki in vodnjaki. Mnoge vodnjake in mlake so ljudje zasuli, ob naših potokih pa se širi neprijeten vonj. Zakaj? Ob pogovorih z našimi krajanji smo ugotovili, da danes vodo iz vodnjakov ali mlak redko uporabljajo. Nekoč je ta voda bila zelo potrebna za pranje perila, uporabljali so jo v gospodinjstvu in za napajanje živine. Danes je drugačen način življenja in mnogi naši vodnjaki in mlake so zasuti. Škoda! Verjetno jih ne bo nihče več očistil.

Kaj se bo zgodilo, če nam zmanjka čiste vode? Ali današnja živina ne bi bila vode iz vodnjaka, ali za kmetovanje ni ta voda ustrezna? Naš odgovor je pozitiven. Vemo pa tudi, da je bolj enostavno uporabljanje vode iz vodovoda. Odpreš samo pipo, vse opraviš brez večjega truda. Včasih pa bi se bilo vseeno vredno potruditi.

Stol iz odpadnega materiala

Po navodilih sva si s sošolko Anejo pripravili ves potreben material za oblikovanje. Potrebovali sva vroče lepilo, tulce, zamaške, kamne.

Za noge sva zlepili štiri tulce, nato pa na njih karton kvadratne oblike. Na ta karton sva že prej nalepili zamaške in kamenčke. Te sva razporedili v obliki rože. Aneja je pritrdila še dva tulca za naslonjalo stola. Ker sva v delo vključevali še matematične like, sva naslonjalo najprej oblikovali v obliki pravokotnika. Zgornji rob sva kasneje nekoliko preoblikovali.

Pri delu sva si pomagali in uspešno sodelovali, za kar sva prejeli pohvalo učiteljice. Z izdelkom sva bile zadovoljni. Obe

radi ustvarjava, zato nama je takšno delo zelo všeč. Veseli sva bili, saj se nobena ni opekla z lepilom.

Karin Šalamun, Aneja Hauzer, 4. a

Zajček iz blaga

Odpravila sem se na podstrežje in poiskala stara oblačila, saj sem k uri LUM morala prinesiti blago. Našla sem mamino majico in jo spravila v vrečko. Pripravila sem si še vse, kar sem potrebovala za delo.

Komaj sem čakala naslednji dan. Ure so hitro minevale in že je bila peta šolska ura. Po učiteljičinih navodilih in pogovoru smo začeli z delom.

Na majico sem narisala obliko zajčka. Spela sem robove, da sem zajčka lahko izrezala. Ni bilo tako preprosto, kot sem mislila. Uspelo mi je. Pripravila sem šivanko in sukanec. Po danih navodilih sem začela šivati. Šivala sem počasi. Vsega nisem sešila, saj sem morala pustiti odprtino, kjer sem lahko zajčka napolnila. Uporabila sem vse odpadne kose blaga in zajček je hitro dobil svojo obliko. Na glavo sem za oko sešila gumb in prišla še repek.

Končala sem z delom. Na svoj izdelek sem bila ponosna in pohvaljena.

Nuša Kolmanič, 4. a

IZDELAVA STATEV

V soboto, 11. 4. 2015, smo imeli v šoli naravoslovni dan. Nadomeščali smo 2. januar. V šoli je bilo zelo poučno in zabavno.

Ko sem zjutraj prišel na avtobus, so vsi na avtobusu vonjali mojo pravo kavo, ki smo jo potrebovali pri pouku za barvanje svile. Ko pa sem prišel v šolo, pa je bilo drugače. Vsi so opazili okvir iz lesa, ki je molel iz moje vrečke. Bil je srebrne barve in zato se je zelo svetil. V razredu se je na mizah zbralo veliko materiala: od kamenja do volne, škatel, pokrovov od škatel, lepil, bucik, barvnega papirja in še bi lahko našteval. Ko sta v razred stopili razredničarka in učiteljica za glasbo, sta nam takoj dali navodila za izdelavo statev ali platnenih vezav. Jaz sem izbral statve ter si na mizo pripravil material za izdelavo: lesen okvir, bucike, palčko sladoleadne lučke z izvrtano luknjico, volno. Moram priznati, da vtikanje bucik v leseni okvir ali v narobe obrnjen pokrov kartonske škatle ni tako enostavno kot sprva zglada. Pri vozlanju volne je bilo enako težko. Vendar z vztrajnostjo sem premagal vse ovire in na koncu se je vse dobro izteklo. Statve sem dokončal doma.

Ko sem jih naredil do konca, sem bil zelo vesel, kajti izdelava mojega izdelka je zahtevala veliko ročnih spretnosti.

Rene Zorman, 5. a

NARAVOSLOVNI DAN

V soboto, 11. 4. 2015, smo v šoli imeli naravoslovni dan. Učenci 5. a razreda smo izdelovali ročne statve za tkanje ali tkali osnovne vezave: platneno, keprovo in atlasovo.

Jaz sem izdelala ročne statve. Za izdelavo sem potrebovala pokrov škatle za čevlje, bucike, volno in šivanko z debelejšim ušesom ali palčko sladoleadne lučke z izvrtano luknjico. Najprej sem na razdalji 5 milimetrov v obe krajši stranici pokrova zapičila bucike, nato sem v šivanko z velikim ušesom vdela volno in jo začela po vzorcu prepletati. Na začetku mi delo ni šlo preveč dobro od rok, nato pa so začetne težave minile; kot pravi pregovor: Vaja dela mojstra!

Dan je bil zelo zanimiv, izdelki učencev pa so tudi lepo izpadli.

Tamara Borko, 5. a

OBISKAL SEM 2. RAZRED

Drugi razred osnovne šole Cerkvenjak so se odločili, da bodo za boljši svet izdelali vazo, ki se lahko uporabi za več namenov. Z izdelovanjem so začeli že en dan prej, z namenom, da so ga danes lahko z barvo dokončali. Učenci so dobili nalogo, da prinesejo tetrapak ter časopis. Tetrapak so najprej prerezali na polovico ter umili spodnji del. Ker je bil tetrapak moker, so imeli čas, da časopis natrgajo na delce, ki so jih nalepili na tetrapak. Učenci so prosili kuharice, da jim naredijo domačo lepilo iz moke in vode. Ko so imeli vse »sestavine« pripravljene, so pričeli z lepljenjem časopisa na tetrapak. Nekaj časa so morali počakati, da se je vse posušilo in strdilo. Ko se je vse posušilo, so zaceli barvati s tempera barvicami. Izdelali so pa tudi rože. Vazo so na koncu še okrasili z raznimi okraski. Nekateri učenci bodo vazo uporabili za podstavek barvic ali celo koš za šiljenje.

Učence smo tudi intervjuvali.

Vprašali smo jih, kako skrbijo za okolje:

- Za okolje skrbim tako, da skrbno ločujem odpadke.
- Tako, da pobereмо odpadke po igrišču.
- Da čim manj nakupujemo.
- Da čim manj gnojimo z umetnimi gnojili.

Kristjan Veberič, 8. a

NARAVOSLOVNI DAN

Naravoslovni dan smo imeli 11. 4. 2015. Po prihodu v šolo sem najprej odšla v razred. Tam je bila učiteljica Ženja. Čez nekaj časa je prišla tudi naša učiteljica. Najprej smo delali marionete. Za marionete smo morali prinesiti plastenko, vato, plastične zamaške, vrvico ali volno, blago ali usnje. Potem smo odšli na malico. Za malico smo imeli hrenovko, žemljo, čaj in gorčico. Ko smo se najedli, smo odšli v razred. Z izdelanimi marionetami smo se fotografirali. Marioneto smo naredili iz odpadnih materialov. S svojo marioneto sem bila zadovoljna. Potem smo delali dežemer. Za dežemer smo morali prinesiti plastenko, ravnilo, vodoodporni flomaster in zvezek za okolje. Tudi za marioneto smo morali imeti zvezek za okolje. Ko smo končali dežemer, smo pisali spis o današnjem dnevu. Po končanem delu smo odšli na kosilo. Današnji dan je bil najboljši, čeprav je bila sobota.

Maruša Hercog, 3. a

KLOPOTČEVA UČNA POT

Se nahaja v Cerkvjenjaku. Ime je dobila po klopotcu. Namenjena je spoznavanju lepote narave in razkriva lepoto našega kraja. Z njo pokažemo odnos do narave, ker če smo mi prijazni do nje je tudi ona do nas. Učna pot je tudi dober prostor za sprostitev.

JOHANEZOVA VINSKA TRTA je potomka najstarejše trte. Ime je dobila po kapeli Janeza Nepomuka.

BOTANIČNI VRT je posajen s 40 rastlinami. Namenjen je prikazovanju odnosa z rastlinami in ljudmi.

GOZD je eden od najpomembnejših naravnih bogastev, saj daje življenjski prostor nekaterim živalim in rastlinam. Je prijeten kraj za spoznavanje okolja. Vanj ne odlagamo odpadkov ali kemikalij.

ANDRENSKA POTOKA:

Eden od njiju je že reguliran, en pa še vedno deluje po naravnem procesu.

ČISTILNA NAPRAVA:

Z uporabo vode se voda onesnaži, a jo ta naprava prečisti.

TRAVNIK:

Je združba zelnatih rastlin. Rastline nato posušimo in uporabimo za krmo.

Emina Arih

DEJAVNOSTI V 3. RAZREDU

Obiskala sem tretji razred. Vprašala sem jih, kaj izdelujejo. Povedali so mi, da izdelujejo dežemere in marionete iz odpadnih plasten.

Postavila sem jim vprašanje: **KDO PO VAŠEM MNENJU NAJBOLJ ONESNAŽUJE OKOLJE?**

Povedali so mi, da naravo onesnažuje:

- ✓ ljudje s proizvodnjo (kemikalije spuščajo v zrak in okolje),
- ✓ s kurjenjem odpadkov,
- ✓ z metanjem smeti v naravo,
- ✓ z neustreznim ločevanjem odpadkov,
- ✓ z izpušnimi plini (avtomobili, tovornjaki, motorji ...).

Katja Zamuda, 8. a

OBISK 5. RAZREDA

Obiskala sem 5. razred in povprašala kaj počnejo.

KAJ SI PREDSTAVLJAŠ POD BESEDO EKO?

Vprašala sem jih, kaj si oni predstavljajo pod besedo EKO. Odgovori so bili različni, veselilo me je njihovo razmišljanje. Ko sem omenila besedo EKO, so vsi imeli veliko odgovorov in nisi potrebovali veliko časa za premislek. Veliko jih je povedalo, da si pod besedo EKO predstavljajo naravo, zdravo prehrano, eko šolo, ločevanje odpadkov, hrana pridelana doma, izdelki nikoli škropljeni itd.

Nato sem še jim postavila nekaj vprašanj:

KAKŠNO NARAVO IMAMO DANES?

Danes imamo onesnaženo naravo.

2. IMATE RAJE DOMA PRIDELANO HRANO ALI INDUSTRIJSKO PRIDELANO HRANO?

- Raje imam doma pridelano hrano, saj je zdrava in vem, kaj jem.

- Raje imam industrijsko pridelano hrano, zdi se mi veliko boljša.

3. SMO ZARES EKO ŠOLA ALI IMAMO SAMO ZASTAVO?

Smo eko šola, saj skrbimo, da je okolica šole urejena in čista ter imamo zdravo prehrano na šoli.

4. LOČUJETE ODPADKE TUDI DOMA?

KAKO?

Da, doma imamo 3 kante za smeti. Eno imamo za plastiko, v katero odlagamo plastenke, v drugo dajemo steklo in v tretjo papir.

KAJ SO POČELI

Izdelovali so statve in pletene vezave.

Pripomočki: pokrov kartonaste škatle, bucika in volno.

Postopek: Bucike zapičimo na ožjo stran pokrova z razliko 5mm. Nato odrežemo volno in jo na eni strani bucike zavežemo ter začnemo prepletati. Na koncu lahko oblikujemo še vzorce.

PLETENE VEZAVE

Pripomočki: kolaž papir, ravnilo in svinčnik.

Postopek: Na kolaž papir narišemo trakove s širino 1 cm in višino 20 cm. Trakove izrežemo tako, da se še trakovi držijo skupaj.

Tjaša Arih, 9.a

ODPADKI - UNIČEVALCI SVETLE PRIHODNOSTI

Odpadki onesnažujejo naš planet.
Kam pelje ta naš svet?
Preveč izpušnih plinov,
v ozračju preveč ogljikovih dioksidov.

Globalno segrevanje!
Zato je krivo katero sevanje?
Tekstilne ali plastične vrečke?
Ali je za to res potrebno dolgo premevanje?

Tovarna na vsakem koraku,
v bližini potok ...
Žaba v njem ima poškodbo na kraku.
Kam takšno vodi življenje?
Zaradi odpadkov v vodi
imajo ribe obolenje.

Odpadki na tleh so nerazgradljivi,
saj ko gre za čisto okolje,
smo ljudje pozabljivi.

Človek odpadke na smetišče odpelje,
Saubermacher vse to zmelje.

Zakaj to delamo,
sploh se ne zavedamo,
da se uničujemo,
saj svetlo prihodnost sebi preprečujemo!

Nuša Drevenšek, Anja Zorec, 9. r.

POMEN NARAVOVARSTVA V ŽIVLJENJU

Naravovarstvo oziroma okoljevarstvo velikokrat zamenjujemo z izrazom ekologija. Ekologija je sorodno, ampak nekoliko širše področje, ki zajema še nekatere druge pojme povezane z naravo ter živimi in neživimi sistemi. Okoljevarstvo obravnava človekovo prizadevanje za zmanjšanje lastnega škodljivega vpliva na okolje. V življenju je naravovarstvo izrednega pomena, saj po njegovih načelih skrbimo za čisto okolje v katerem se nahajamo. Menim, da smo ljudje precej zapletena in težko razumljiva bitja, saj govorimo, da želimo živeti v čistem okolju, ki nas bo osrečevalo, po drugi strani pa počnemo ravno nasprotno. Za primer bi dala odpadke, saj jih štejemo med večje onesnaževalce okolja. Odlagamo jih brez pomisleka, kjerkoli, kadarkoli. Vrh vsega jih je velika večina nerazgradljivih ali pa se razkrajajo ogromno let - tudi do več tisoč. Ko tako spoznavam dejanja ljudi, ko o tem prebiram, poslušam se začnem zavedati pomena reka, ki pravi: "Ne poslušaj besed, pomembna so dejanja". Ampak, kaj lahko storimo? Vozimo se s kolesom, ločujemo odpadke, ne kupujemo nepotrebnih embalaž... Govoriti je lahko. Odličen način bi bil, če bi ljudje bili naravovarstveno ozaveščeni in bi potem na takšen način vzgajali prihodnje rodove, a tu je spet na delu manjšina, saj se vedno najde kdo, ki želi delati drugače, kakor ostali. Drugačnost ni napačna, ampak v napačnih razmerah iz napačnih razlogov, se je ne da tolerirati. Varstvo okolja je nujno v različnih človekovih dejavnostih. Povzročitelj onesaženega okolja je mnogo in nekaterim se ne moremo izogniti. Recimo promet; le kako bi lahko hodili v službo, šolo... Nepredstavljivo, kajne? Tukaj je še kmetijstvo, gospodinjstvo, komunalne odpadne vode... Vse poti tako rekoč vodijo v onesnaževanje. Z večjo onesnaženostjo se soočajo vse države sveta, tako bolj kot manj razvite. Velikokrat poročajo o taljenju ledenikov, višanju gladine oceanov in morij. Govori se o globalnem segrevanju. Vzroki so seveda spet človeške aktivnosti in ne narava sama. Večji problemi onesnaženja so se pričeli z dobo industrializacije, prispevala so tudi zmanjšanja gozdnih površin in pa uporaba fosilnih goriv; nafte, bencina, plina, premoga. Povečanje globalnih temperatur bo torej, kot sem že omenila, povzročilo povišanje vodne gladine, povečalo število izjemnih vremenskih pojavov, izumrle bodo celo nekatere živalske vrste. Čeprav vemo, kaj povzročamo življenju drugega konca sveta, svojih dejanj ne spreminjamo, kvečjemu jih še poslabšujemo. Nekateri ne grejo peš niti do prvega soseda. Ne zavedamo se kakšne posledice puščajo naša dejanja in s tem ne mislim samo drugega konca sveta,

pač pa tudi nas same, saj postopno uničujemo sami sebe. Za prihodnje rodove ne bo več življenja kot ga poznamo. Zdi se kot pretiravanje, vendar bi naj po številnih napovedih Antarktika ostala brez ledu v petintridesetih letih. Petintrideset let! To pomeni, da bomo jaz, ki to pišem in vi, ki to berete še živeli. Voda bo pogoltnila nizko ležeče otoke in obalna območja, na milijone ljudi bo ostalo brez domov, zmanjkalo bi zalog pitne vode. To se dogaja in pred tem si ne moremo zatiskati oči. Zaradi onesnaženega zraka (slovensko povprečje) letno umre nekaj sto ljudi. Da nas onesnaževanje uničuje, je torej dejstvo, ki je podprto z raziskavami. Vem, da ne morem spremeniti mišljenja ljudi, saj je moj prispevek le neznamenit delež v veliki celoti. Brezsmiselno, neodgovorno onesnaževanje ni zdravo in nikakor nam ne bo doprineslo h kakovosti življenja. Kot posledica človekove neodgovornosti se kaže tudi tanjšanje ozona, ozonska luknja. Lahko bi se reklo, da je to največji svetovni okoljevarstveni problem. Rast rastlin bo upočasnjena, pridelkov bo manj, izumrli bodo občutljivi organizmi v vodi, posledice se bodo kazale celo na ljudeh; povečala se bo okvara oči, astmatiki bodo še težje dihali. Ko prebiram takšne stvari, se vprašam, če je vse to res potrebno. Posledice nas bodo dohitele, tako ali drugače. Bolj bi se morali potruditi za naše okolje, saj bo naseljeno tudi, ko nas več ne bo. Živeli bodo naši otroci, vnuki, pravnuki. Pomembno je, da se potrudimo, saj verjamem, da vsak želi za tiste, ki jih ima najraje, le najboljše.

Veronika Podgoršek, 9. a

PREMETANKA

ČA STO ČI

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

KI OD PAD

--	--	--	--	--	--	--	--

EK IJA OL OG

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

LO MO ČUJ

--	--	--	--	--	--	--	--

Gašper Kaučič in Emina Arih

EKO KRIŽANKA

1. Kaj raste na drevesih in je zdravo?
2. Kdo nam daje mleko?
3. Na kaj moramo paziti? Na...
4. Kam moramo odlagati odpadke? V...
5. Kaj delamo z odpadki?
6. Katera snov se v naravi dolgo razgrajuje?
7. Kaj onesnažujemo ljudje?

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									

GESLO: _____

Tadej Ornik, 8. a

FOTOGALERIJA NARAVOSLOVNEGA DNE 11. 4. 2015

Foto: Sara Lovrec, 9. a

TO, kar sledi, NI REKLAMA

Spletna stran energetske agencije za Podravje:

Nekaj napotkov dobiš s klikom na **Okolje in energija/Ugašaj**

Ugašanje luči in zapiranje vode se nam včasih zdi zanemarljivo, nepomembno. Vendar, če bi si vsi vzeli čas in to počeli redno vsak dan, bi bil rezultat zelo velik. Preglejte sledeče nasvete, kako vključiti varčevalne ukrepe v vsakdanjo rutino.

- **Ugašajte luči, ko jih ne potrebujete.** Izklop petih luči na hodnikih in v prostorih doma, kadar jih ne potrebujete, lahko prihrani približno 60 evrov letno, tako se tudi izognete 400 kg emisij CO₂ letno.
- **Uporabljajte varčne žarnice:** ena sama žarnica lahko zmanjša stroške razsvetljave tudi za 60 evrov; izognete se lahko 400 kg emisij CO₂ v življenjski dobi žarnice – trajajo namreč do 10–krat dlje od navadnih žarnic. Varčne žarnice so ob nakupu dražje, vendar cenejše po svoji življenjski dobi. Izklop petih luči na hodnikih in v prostorih doma, kadar jih ne potrebujete, lahko prihrani približno 60 evrov letno, tako se tudi izognete 400 kg emisij CO₂ letno.
- **Ne puščajte naprav v načinu pripravljenosti** – na napravi uporabite funkcijo za vklop/izklop. Televizor, ki je vključen tri ure dnevno (povprečni čas gledanja TV v Evropi) in 21 ur v pripravljenosti, porabi približno 40 odstotkov energije v načinu pripravljenosti.

- **Izključite svoj polnilnik mobilnega telefona, ko ga ne uporabljate.** Tudi, ko ni povezan, še vedno črpa električno energijo. Po ocenah zavržemo 95 odstotkov energije, če je polnilnik neprestano vklopljen v vtičnico.
- **Hladite se z ventilatorjem.** Klimatske naprave so energetsko zelo požrešne - povprečna sobna klimatska naprava deluje z močjo 1000 vatov in povzroči emisijo približno 650 gramov CO₂ na uro, v tej uri pa stane približno 0,10 evra. Ventilatorji so možna alternativa, sicer pa klimatske naprave uporabljajte varčno in poiščite najbolj energetsko učinkoviti model.
- **Preklopite na zeleno elektriko.** S tem lahko pomagate krepiti obnovljive vire energije. Trenutno je samo 14 odstotkov električne energije v Evropi pridobljene iz podnebju prijaznih obnovljivih energetskih virov, kot so veter, voda, les, bioplin, sončna svetloba ipd. - vendar pa povpraševanje povzroči ponudbo! Morda pa boste razmislili o namestitvi sončnih celic na streho.
- **Pralni in pomivalni stroj uporabljajte samo, kadar sta polna.** Če ju potrebujete, ko sta napol prazna, uporabite nastavitve za uporabo s polovično obremenitvijo ali ekonomično nastavitve. Ni potrebe, da nastavljate visoke temperature. Sodobni detergenti so tako učinkoviti, da operejo oblačila in posodo tudi pri nizkih temperaturah.
- **Sušilni stroj uporabite le, če je to nesporno nujno** - vsako sušenje povzroči emisijo več kot 3 kg CO₂. Naravno sušenje oblačil je daleč najboljši način: oblačila bodo trajala dlje, pri tem pa se uporablja brezplačna in čista energija!
- **Segrejte manj vode.** Če zavrete le vodo za svojo skodelico čaja, lahko prihranite veliko energije. Če bi vsi Evropejci zavreli le vodo, ki jo potrebujejo, in se izognili litru nepotrebne vrele vode dnevno, bi s prihranjeno energijo lahko napajali tretjino evropskih cestnih svetilk.
- **Pokrijte lonci med kuhanjem.** S tem lahko prihranite veliko energije, potrebne za pripravo hrane. Še boljši so ekonomski lonci in uparjalniki: prihranijo lahko približno 70 odstotkov!
- **Oprhajte se, namesto da bi se okopali.** Porabite lahko do štirikrat manj energije. Da bi povečali prihranek energije, se izognite masažnim tušem in uporabljajte nizkopretočne ročke, ki so poceni in zagotavljajo enako udobje.
- **Zapirajte pipo.** Če med umivanjem zob zaprete pipo, lahko prihranite nekaj litrov vode. Tudi če pipa pušča, lahko izgubite dovolj vode, da bi v enem mesecu napolnili kopalno kad - zato redno preverjajte, ali so pipe dobro zaprte.

Zbrala in jezikovno pregledala: Suzana Logar

Oblikovanje: Slavko Toplak

April 2015